

Forfatter: Laub, Hardenack Otto Conrad

Titel: BREV TIL: Kierkegaard, Peter Christian FRA: Laub, Hardenack Otto Conrad (1873-12-16)

Citation: Laub, Hardenack Otto Conrad: "BREV TIL: Kierkegaard, Peter Christian FRA: Laub, Hardenack Otto Conrad (1873-12-16)", i *Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (3. bind)*, Karl Sehønbergs Forlag., s. 266. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002252230-003-shoot-L0022522300030108.pdf> (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (3. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

*Fra Laub til Kierkegaard.
Viborg, 16. December 1873.*

Kjære Biskop Kierkegaard! Nu nærme vi os stærkt til Julen, og jeg har adskillige Breve til fraværende Slægt og Venner at skrive, dersom jeg maatte naae, hvad jeg gjerne vilde med Benyttelse af Tiden forinden, for at forvise dem, eller maaskee endnu mere mig selv om, at vi ville leve de gode Dage med hverandre, saaledes som det kan skee ἐν ἡ διασπορᾷ. Og da maatte s. 267 jeg ogsaa tænke paa Dem, for hvem jeg veed, at næsten alle udvortes Betingelser for en glædelig Juul mangle, saa at Julen, naar den alligevel kommer, maa blive som den „Midnatstid, vor Herre lod sig føde,“ hvad vel kan lyde som det Allerbedste for dem, der aldrig have prøvet det, formodentlig fordi de ikke kunde taale det. Saa har jeg endnu en særlig Grund til at komme til Dem, endog en halv Snees Dage før Tiden, da jeg endnu ikke har takket Dem for Deres sidste Brev, som dog ved sit Indhold er blevet mig saa mærkeligt, at jeg mener, i det Mindste Hovedsagen aldrig skal kunne forkomme i min skrøbelige Hukommelse. Et lille Ord deri om, at det er lettere for os at faae Herren i Tale end omvendt, har jeg for nylig benyttet i en Bibellæsning med Henviisning til to Ord af Christus: „Banker paa . . . saa“, og „Jeg staaer udenfor og banker, dersom ...“. Hvad De i Deres Brev videre føiede til, og det Vers af Brorson, som De anførte, og hvad De i den Anledning fortalte og bemærkede, saavel som hvad der var blevet Dem Anledning til at skrive alt dette, det vedkom kun mig. Jeg har tidt nok erfaret og maattet gribe mig i det, som Brorsons fire Linier (som jeg vist aldrig før har læst) udtaler; men det har ikke tidligere gjort et saadant samlet Indtryk paa mig. Og dersom De da vilde foreholde mig, at jeg nu dog igjen vover paa, hvad Brorson synes at ville afholde Venner fra at gjøre, saa vilde jeg svare, at det vil hverken De eller Brorson hindre mig i, ligesaa lidt som Viin skal forbydes, fordi Daaren beruser sig deri, eller et Menneske skal afholdes fra at springe i Vandet efter den, som er nærved at drukne, fordi den Hjulpne kunde gjøre Hjælperen til sin Afgud. Men naar det nu dog væsentlig maa overlades s. 268 til den Anden, hvorledes han tager det, som bydes, og ikke tager Skade deraf, saa skal baade De og Brorson have Tak, fordi de ikke blot have mindet mig om, hvorledes jeg for min egen Deel, naar jeg er denne Anden, skal tage mod Vennernes „gode Ord med Haab og Trøst“, — men tillige om, hvorledes jeg paa selvsamme Maade skal vaage over mig selv, naar jeg er den Første, at jeg ikke f. Ex. skal tale til mig selv om Viin, naar det kun var et Bæger koldt Vand, som maaskee endda var det Bedste, uden at jeg vidste eller valgte det, og at jeg tilsidst er herved en „unyttig Tjener“, ligesaa fuldt som naar det gjælder om at springe i Vandet, hvad jeg veed, at jeg ikke kan. — —

Hvad Catechismussagen angaaer, da har jeg i min Erklæring ikke taget noget Hensyn til, eller rettere ikke tænkt paa, at der kunde blive en Overgangstid at tage Hensyn til; men jeg kan ikke Andet end finde det ønskeligt, at der faaes med Læmpe, baade fordi der ikke skeer noget Ulovligt, som ikke allerede er skeet og ikke til at ændre, ved at lade Bogen blive i Hænderne paa dem, som allerede have den i Hovedet, og fornemmelig for at de Smaa ikke skulle drages ind i en Kamp, som ikke er for deres Alder, og som de ikke vilde skaanes for, naar Forandringen kom som et Brud, — for ikke at nævne det ikke behagelige Spørgsmaal: hvem skal betale? — Derimod har jeg gjort opmærksom paa, at den Mynsterske Udgave ikke kan ansees som den eneste berettigede, skjøndt den maa være den eneste autoriserede, indtil en anden, som kan godtgjøre sin Adkomst dertil, erkjendes berettiget til at benyttes ved Siden af hiin. Mig laae det meest paa Hjerte at udtale mig om en symbolsk Bogs Uantastelighed, f. Ex. imod s. 269 den Distinction man vilde have gjort imellem Catechismus som symbolsk Bog og som Børnenes Haandbog, da den kun kan være det Ene, fordi den tillige er det Andet.

De har sagtens bemærket, at nogle jyske Præster have udgivet (hvad jeg kun har seet averteret) et Tillæg til Kingos Psalmebog. Det ville de formodentlig see at faae approberet. Mon saa Ministeriet ikke kommer til at tænke paa det vel omtrent 10 Aar gamle, som det har liggende? Et andet Tillæg (til Conventpsalmebogen) vil jo komme fra kjøbenhavnske Præster, og saaledes maa det vel snart betragtes som opgivet at faae en fælles Kirkepsalmebog. Det samme vil vel blive Tilfældet med Melodierne, selv hvor Texterne ere de samme. Det var ikke paa denne Maade, jeg havde tænkt mig en διασπορᾷ : jeg har engang følt Trykket af at være i en Kirke (i Sjælland), hvor jeg hverken kjendte Psalmerne (af et Tillæg) eller Melodierne, og jeg kan ikke komme ind i begge Dele paa een Gang, naar det er den første Gang; jeg maa vel ogsaa lægge mig det selv til Last, naar jeg ved at bevæge mig for lidt udenfor den Kreds, jeg selv tilhører, ikke forud er nogenlunde bekjendt med det, der kan møde mig udenfor. Jeg troer nok, jeg er, hvad De vel har bemærket, for meget et „Skjødebarn“ (efter Brorson), skjøndt jeg selv oftere paa Visitats ved at benytte en mig i mange Aar kjær Psalme har talt mod dette Navn som staaende, kun som Begyndelse og Ende og i denne ene eller anden eller samlede Betydning ogsaa midt i Livet (saaledes siger man Andre, hvad man selv trænger til); derfor kan der tidt møde mig Noget, som synes mig „underligt“ — uden at være en „Ildprøve“. Saaledes kan denne Adspredelse være mig s. 270 saa forunderlig; og hvad jeg skal lære Mere af i det Aar, som snart begynder, kan vel være at troe, hvad Psalmebog og Psalmesang angaaer, og at finde mig i, at det maa gaae sin Gang i mindre Chor, — naar de kun tilsidst ville samle sig i det ene Hosianna; — og det er jo en ubedragelig Forjættelse.

Dette, kjære Biskop Kierkegaard! maa nu være i Stedet for en Samtale, hvorved man kan „omskifte sin Røst“ — eftersom man seer Sted og Omgivelser, hvor Ordet skal komme ind. Jeg stoler paa, at De veed, hvorfra det kommer, og at De i ethvert Tilfælde vil høre Noget af det „Glædelig Juul!“ som er meent, og da tillige det „Halleluja, vor Strid er endt“, som vel altid hernede maa blive Menighedens, aldrig eller meget sjældent den

Laub, Hardenack Otto Conrad, *Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (3. bind)*,

Enkeltes Sang, — uden som den Vuggesang, han, „Skjødebarnet“ (thi i Julen maa det Navn gjælde), nynner med, naar han hører den af sin Moder. — — —

Deres hengivne O. Laub.